

Smlouva se Durynskem (1997)

(kurzívou jsou v konsolidovaném textu smlouvy vyznačeny texty dodatkového protokolu vztahující se k jednotlivým článkům)

Smlouva mezi Svatým stolcem a Svobodným státem Durynsko

Svatý stolec a Svobodný stát Durynsko, shodující se v přání v přátelském duchu upevnit a podporovat vztah Katolické církve a Svobodného státu Durynsko, se rozhodly uzavřít smlouvu s cílem rozvíjet a dlouhodobě upravit právní postavení Katolické církve ve Svobodném státě Durynsko, zohledňující přitom platný konkordát mezi Svatým stolcem a Německou říší z 20. července 1933, nakolik zavazuje Svobodný stát, a docenující význam Smlouvy Svobodného státu Prusko se Svatým stolcem ze 14. června 1929.

Za tímto účelem se Svátý stolec, zastoupený svým zplnomocněncem, apoštolským nunciem v Německu Dr. Giovanni Lajolem, titulárním arcibiskupem cesarejským, a Svobodný stát Durynsko, zastoupený durynským ministerským předsedou Dr. Bernhardem Vogelem, shodly na následujících článcích:

Článek 1

(1) Svobodný stát Durynsko zaručuje svobodné vyznávání katolické víry a její veřejný výkon.

Dodatkový protokol k čl. 1 odst. 1:

Řády a řeholní společenství vytvořená podle kanonického práva nepodléhají žádným omezením kromě toho, že jsou vázány obecně platnými zákony. Totéž platí i pro ostatní katolické organizace a svazy, i když plní kromě náboženských, kulturních a charitativních účelů i jiné úkoly. Základní právo na náboženskou svobodu zůstává nedotčeno.

(2) Katolická církev řídí a spravuje své záležitosti autonomně v mezích obecně platných zákonů. Propůjčuje úřady a odnímá je bez spolupůsobení státu nebo obcí.

(3) Při plnění svých úředních povinností používají klerici, řeholníci a ostatní členové církve povolání do úřadu nebo k duchovní službě ochranu ze strany státu.

(4) Ve Svobodném státě Durynsko jsou klerici a řeholníci osvobozeni od povinnosti převzít veřejný úřad nebo takové povinnosti, které jsou podle předpisů kanonického práva neslučitelné s jejich postavením.

Článek 2

Nedotčena zůstávají ta zákonná ustanovení, podle nichž duchovní, jejich pomocníci a osoby, vykonávající v rámci přípravy na budoucí povolání činnost odpovídající určitému povolání, jsou oprávněni zachovávat povinnost mlčenlivosti o tom, co jim bylo svěřeno jakožto pastoračním pracovníkům nebo co se jako takoví dozvěděli. Svobodný stát Durynsko se bude zasazovat o zachování této ochrany pastoračního a zpovědního tajemství.

Článek 3

Ochrana nedělí a státem uznaných církevních svátků se zaručuje.

Dodatkový protokol k čl. 3:

Svobodný stát Durynsko přijme takovou zákonnou úpravu, která bude zajišťovat ochranu bobslužeb o církevních svátcích, které nejsou zákonem uznanými svátky.

Článek 4

Současná diecézní organizace a cirkumskripce Katolické církve ve Svobodném státě Durynsko zůstává zachována. K provedení změn se vyžaduje přijetí smlouvy, leda že se jedná o změnu hranic, která se uskutečňuje pouze v zájmu výkonu místní duchovní péče.

Dodatkový protokol k čl. 4:

Současná diecézní a cirkumskripční organizace Katolické církve ve Svobodném státě Durynsko se řídí

- *pro diecézi Erfurt smlouvou mezi Svatým stolcem a Svobodným státem Durynsko o zřízení diecéze Erfurt ze 14. června 1994;*
- *pro diecézi Drážďany-Míšeň apoštolskou konstitucí „Sollicitudo omnium Ecclesiarum” ze 24. června 1921;*
- *pro diecézi Fulda článkem 2 smlouvy Svobodného státu Prusko se Svatým stolcem ze 14. června 1929 ve spojení se smlouvou mezi Svatým stolcem a Svobodným státem Durynsko o zřízení diecéze Erfurt ze 14. června 1994.*

Článek 5

(1) Obsazování biskupského stolce v Erfurtu se provádí podle čl. 3 smlouvy mezi Svatým stolcem a Svobodným státem Durynsko o zřízení diecéze Erfurt ze 14. června 1994 ve spojení s čl. 6 smlouvy Svobodného státu Prusko se Svatým stolcem ze 14. června 1929.

(2) Pokud jde o obsazování biskupského stolce ve Fuldě, platí článek 6 smlouvy Svobodného státu Prusko se Svatým stolcem ze 14. června 1929. Ve vztahu k biskupskému stolci Drážďany-Míšeň se použije článek III. odst. 1 Bádenského konkordátu ze 12. října 1932 ve spojení s článkem 14 odst. 1 věta 2 konkordátu mezi Svatým stolcem a Německou říší z 20. července 1933. V případě obsazování biskupského stolce ve Fuldě se katedrální kapitula dotáže též ministerského předsedy Svobodného státu Durynsko, zda neexistují pochybnosti všeobecně politické povahy. V případě obsazování biskupského stolce Drážďany-Míšeň klade tento dotaz Svátý stolec.

Dodatkový protokol k čl. 5 odst. 1 a 2:

(1) *Strany se shodly na tom, že pokud vypstanou pochybnosti všeobecně politické povahy, měly by být v co nejkratší lhůtě oznámeny. Pokud se po uplynutí 20 dnů neobjeví žádné takové prohlášení, je Svátý stolec oprávněn mít za to, že žádné pochybnosti o kandidátovi nejsou. O osobách, které přicházejí v úvahu, bude až do zveřejnění jejich jmenování zachována naprostá diskrétnost. Toto nezakládá právo veta ze strany státu.*

(2) *Článek 5 odst. 2 platí, dokud nedojde k nové dohodě.*

(3) V diecézi Erfurt bude určitý duchovní ustanoven místním ordinářem, pomocným biskupem, generálním vikářem, členem katedrální kapituly, dómským vikářem, členem diecézních úřadů, vedoucím nebo učitelem diecézního semináře, pokud

1. je německé státní příslušnosti,

2. má odpovídající vysvědčení, které ho opravňuje ke studiu na německé univerzitě,

[pokračování na další straně]

[pokračování z předchozí strany]

3. absolvoval minimálně tříleté filosoficko-teologické studium na německé státní vysoké škole, v biskupském semináři určeném k vědeckému vzdělávání duchovních nebo na některé z papežských vysokých škol v Římě.

Dodatkový protokol k čl. 5 odst. 3:

Absolování teologicko-filosofického studia na rakouské státní univerzitě nebo na švýcarské německojazyčné univerzitě, odpovídajícího zásadám pro jiné humanitní předměty, se uznává jako rovnocenné.

(4) Při shodě církevní i státní strany může být od požadavků zmíněných v odst. 3 bodech 1–3 odhlédnuto, zejména může být uznáno studium na jiných vysokých školách v německy mluvících oblastech, než jaké jsou uvedeny pod bodem 3.

Dodatkový protokol k čl. 5 odst. 4:

V případě odst. 3 bodu 1 platí zásada, že soublas státu byl udělen.

(5) Nejméně dva týdny před zamýšleným jmenováním určitého duchovního v diecézi Erfurt pomocným biskupem, generálním vikářem a členem katedrální kapituly nebo ředitelem či učitelem v diecézním semináři bude příslušná církevní autorita informovat příslušné ministerstvo o svém záměru a o personáliích duchovního.

Dodatkový protokol k čl. 5 odst. 5:

Tím se nezakládá právní nárok státu vznášet námítky.

(6) V případě zabránění výkonu úřadu nebo uprázdnění biskupského stolce sdělí příslušná katedrální kapitula ministerskému předsedovi jméno toho, kdo bude po přechodnou dobu vést diecézi.

Dodatkový protokol k čl. 5 odst. 6:

Tím se nezakládá právní nárok státu vznášet námítky.

(7) Diecézní biskupové budou klást na duchovní, kterým bude natrvalo svěřen úřad faráře, požadavky uvedené v odst. 3 v bodech 1–3 a na ostatní duchovní ustanovené do farní pastorační činnosti alespoň požadavky uvedené v bodech 1 a 2. Odstavec 4 zde platí obdobně.

Článek 6

(1) Diecéze Erfurt, Drážďany-Míšeň a Fulda, biskupský stolec a katedrální kapitula v Erfurtu, církevní obce, resp. farnosti nacházející se ve Svobodném státě Durynsko a svazy těchto církevních obcí, resp. farností, jsou korporacemi veřejného práva; jejich služba je veřejnou službou.

Dodatkový protokol k čl. 6 odst. 1:

(1) *Tím zůstává nedotčeno právní postavení ostatních arcidiecézí a diecézí, jejich biskupských stolců, katedrálních kapitul a církevních obcí, resp. farností a svazů vytvořených z církevních obcí, resp. farností.*

(2) *Smluvní strany jsou vedeny snahou, aby v důsledku aplikace služebněprávních ustanovení na přechod z církevní do státní služby a naopak nedošlo k nepřiměřenému znevýhodňování.*

(2) Řády a řeholní společenství zřízené podle kanonického práva, jakož i ústavy a nadace se považují ve svém církevně právním postavení za uznané. Ústavy a nadace získávají statut veřejnoprávní organizace s vlastní právní subjektivitou podle směrnic, které budou dohodnuty s diecézními biskupy. Ty řády a řeholní společenství, jakož i ústavy a nadace, kterým nebude přiznán veřejnoprávní statut, získávají právní způsobilost podle předpisů civilního práva.

Dodatkový protokol k čl. 6 odst. 2:

Dokud není dosaženo dohody o směrnících, zůstává v platnosti dosavadní právní stav. Pokud byl řádu nebo náboženské společnosti v minulosti připisován veřejnoprávní statut, tak jim Svobodný stát Durynsko tento statut uchová; tyto církevní organizace dodají odpovídající důkazy.

Článek 7

(1) Diecéze budou příslušnému ministerstvu sdělovat usnesení o zřízení a změnách církevních korporací veřejného práva a předkládat jedno vyhotovení listiny, upravující jejich organizaci.

(2) Církevní korporace nabývají způsobilost k právním úkonům okamžikem zřízení diecézním biskupem. Zřizovací listina se zveřejňuje ve Státním věstníku Svobodného státu Durynsko. Zveřejnění se uskutečňuje na žádost příslušné diecéze podanou příslušnému ministerstvu.

(3) Obdobné platí pro změnu, sloučení a zrušení těchto korporací.

Článek 8

(1) Právo zřizovat církevní školy se zaručuje.

(2) Svobodný stát Durynsko bude v rámci daném státními zákony uznávat církevní školy a přiměřeně je podporovat.

Článek 9

Katolická církev se podílí na vzdělávání dospělých ve svých vlastních zařízeních. Tato zařízení obdrží podle platných ustanovení finanční podporu na vzdělávání dospělých od Svobodného státu Durynsko.

Článek 10

(1) Katolická církev má právo vydržovat své vysoké školy.

(2) Uznání těchto vysokých škol ze strany státu se řídí zákonnými ustanoveními.

Článek 11

(1) Pokud Katolická církev poskytuje ve Svobodném státě Durynsko v rámci diecézního semináře (čl. 6 smlouvy mezi Svatým stolcem a Svobodným státem Durynsko o zřízení diecéze Erfurt z 14. června 1994) vědecké vzdělávání budoucím duchovním, musí tato výuka odpovídat jak církevním předpisům, tak standardům teologické výuky na německých vysokých školách.

(2) Příslušní diecézní biskupové dají příslušnému ministerstvu k dispozici příslušné statuty a učební plány. Jako učitelé pro vědecké vzdělávání budoucích duchovních budou povolováni jen takoví duchovní nebo jiní vyučující, kteří mají kvalifikaci odpovídající požadavkům na výuku srovnatelného předmětu na německé vědecké vysoké škole.

Dodatkový protokol k čl. 11 odst. 2:

(1) *Pokud Svobodný stát Durynsko po dohodě se Svatým stolcem zřídí na státní vysoké škole fakultu katolické teologie nebo obor katolické teologie, diecézní biskupové se vzdají svého práva zřizovat a vydržovat vlastní instituce vědeckého vzdělávání budoucích duchovních. Tím zůstává nedotčeno právo na zřizování a vydržování kněžských seminářů.*

(2) *Smluvní strany jsou zajedno v tom, že před zřízením fakulty katolické teologie na Univerzitě v Erfurtu ze strany Svobodného státu Durynsko bude muset být uzavřena doplňující smlouva.*

(3) Pro uznání zařízení k vzdělávání budoucích duchovních ze strany státu platí čl. 10 odst. 2 této smlouvy.

Článek 12

(1) Katolické náboženství je na veřejných školách řádným předmětem.

(2) Při zachování práva dozoru ze strany státu má Katolická církev právo provádět způsobem dohodnutým s orgánem státního školského dozoru inspekce, kterými se může zabezpečovat, jestli obsah a způsob výuky náboženství odpovídá zásadám Katolické církve.

(3) Učební osnovy, plány a učebnice katolického náboženství se vydávají po dohodě s Katolickou církví.

(4) Výuka katolického náboženství předpokládá udělení kanonického zplnomocnění (*missio canonica*) příslušným diecézním biskupem. V odůvodněných případech může církev toto zplnomocnění odvolat. Toto odvolání sdělí orgánu státního školského dozoru. S odvoláním zaniká oprávnění vyučovat náboženství.

(5) K zabezpečení výuky náboženství bude do škol povolán dostatečný počet učitelů s kanonickou misí. Ustanovení církevních pracovníků jako učitelů náboženství bude umožněno podle zvláštní dohody.

Článek 13

(1) Svobodný stát Durynsko zaručuje možnost vědeckého vzdělávání v předmětu katolické teologie a náboženské pedagogiky v rámci studia nezbytného pro výkon povolání učitele. Bližší úprava zůstává vyhrazena zvláštním dohodám.

Dodatkový protokol k čl. 13 odst. 1:

V současnosti se za vědecké vzdělání nezbytné pro výkon povolání učitele katolického náboženství uznává, pokud jde o předmět katolické teologie a náboženské pedagogiky, vzdělání získané na Filosoficko-teologickém studijním institutu v Erfurtu. Rozhodující jsou přítom doby o spolupráci mezi Filosoficko-teologickým studijním institutem v Erfurtu a Pedagogickou vysokou školou v Erfurtu, resp. Univerzitou Friedricha Schillera v Jeně. Vzdělání v předmětech katolické teologie a náboženské pedagogiky odpovídá nauce a zásadám Katolické církve.

(2) Při skládání první státní zkoušky pro učitelské obory se zaručuje, že k ústní zkoušce v předmětu katolické náboženství bude přizván zástupce příslušného diecézního biskupa. Oprávnění k výkonu učitelského povolání pro oblast katolického náboženství uděluje Svobodný stát Durynsko.

(3) Při skládání druhé státní zkoušky pro učitelské obory se zaručuje, že u ústní zkoušky z předmětu katolické náboženství bude mít zkoušející kromě oprávnění k výuce katolického náboženství též církevní zplnomocnění.

(4) Pro rozšiřující, doplňující a dodatečné zkoušky platí odstavec 2 přiměřeně.

(5) Příslušné ministerstvo přijímá rozhodnutí o studijních a zkušebních rádech pro oblast vzdělávání učitelů náboženství v předmětu katolické náboženství poté, co se s cílem přátelského srozumění dohodne s diecézemi.

Dodatkový protokol k čl. 13 odst. 5:

(1) Příslušné ministerstvo vydá zkušební řády pro oblast vzdělávání učitelů v předmětu katolického náboženství teprve poté, co se dotáže diecézních biskupů a zjistí, že ze strany Katolické církve nebudou vznášeny námitky pro rozpor s ústavně zaručenými právy Katolické církve nebo pro rozpor s církevními požadavky na vzdělání učitelů náboženství. Námitky se uplatňují pokud možno bez odkladu, nejpozději do čtyř měsíců.

(2) Ministerstvo bude požadovat změny studijního řádu v předmětu katolická teologie a náboženská pedagogika, když – pokud možno bezodkladně – dotazem na diecézní biskupy zjistí, že nebudou vznášeny námitky pro rozpor s principy Katolické církve zaručenými v ústavě nebo pro rozpor s církevními požadavky na vzdělání učitelů náboženství.

(3) Církevní požadavky na vzdělávání učitelů náboženství vyplyvají v době uzavření této smlouvy z dekrety č. 234/78/B Kongregace pro katolickou výchovu z 1. ledna 1983 a z „Církevních požadavků na jednotlivé ročníky se zaměřením na povolání učitele katolického náboženství“ Německé biskupské konference z 23. září 1982.

(4) Diecéze ujišťují, že budou svá vota podávat v jednotné podobě.

Článek 14

(1) Ve státních nemocnicích a nápravných zařízeních, jakož i v jiných veřejných ústavech Svobodného státu Durynsko, ve kterých je poskytování duchovní služby obvyklé, se umožňuje, aby zde Katolická církev vykonávala bohoslužby a duchovní službu. Pokud vyvstane v rámci takového zařízení potřeba pravidelného výkonu bohoslužeb nebo duchovní služby, bude Svobodný stát Durynsko v rámci stávajících budov usilovat o to, aby byly dány k dispozici vhodné prostory.

Dodatkový protokol k čl. 14 odst. 1:

(1) Za „obvyklou“ se označuje praxe, která se vyvinula na základě článku 140 Základního zákona ve spojení s článkem 141 Výmarské říšské ústavy. Za „vhodné prostory“ se považují i víceúčelové místnosti.

(2) Podrobnosti mohou být upraveny dohodou. Smluvní strany se shodly na tom, že z toho nevyplývá žádný právní nárok na uzavření dohody.

(2) U obdobných zařízení provozovaných třetími osobami bude Svobodný stát Durynsko v rámci svých právních možností spolupůsobit, aby mohla být poskytována odpovídající duchovní služba.

Článek 15

Svobodným státem Durynsko je uznáváno právo církve a jejích charitativních zařízení působit v sociální oblasti. Podpora těchto zařízení se uskutečňuje podle zákona.

Článek 16

(1) Svobodný stát Durynsko se zasadí o to, aby byl v programech veřejnoprávních rozhlasových stanic i v programech soukromých rozhlasových stanic zohledněn v rámci zákonem stanovených programových požadavků život Katolické církve v podobě vlastních vysílacích pořadů.

(2) Zůstávají nedotčeny předpisy zemského práva, na jejichž základě

1. veřejnoprávní rozhlasové stanice i soukromé rozhlasové stanice, v tomto případě za předpokladu refundace vlastních nákladů, přenechávají na přání církvi přiměřený vysílací čas pro přenos náboženského vysílání,

2. všichni provozovatelé rozhlasového vysílání musejí dbát ve svém vysílání na mravní a náboženské přesvědčení nebo světový názor ostatních lidí.

Dodatkový protokol k čl. 16 odst. 2:

Náboženská vysílání není omezeno pouze na přenosy bohoslužeb či liturgie.

[pokračování na další straně]

[pokračování z předchozí strany]

(3) V dozorcích orgánech veřejnoprávních rozhlasových stanic, jakož i v Zemském úřadu pro soukromý rozhlas je Katolická církev zastoupena v souladu se zákonem.

(4) Právo Katolické církve provozovat podle zákonných předpisů rozhlasové vysílání nebo být společníkem v rozhlasových společnostech založených podle soukromého práva zůstává nedotčeno.

Článek 17

(1) Církevní hřbitovy požívají ochrany státu.

(2) Pohřbívání nevěřících nebo osob jiného vyznání na církevních hřbitovech, které jsou na daném místě jediné, se zaručuje.

Dodatkový protokol k čl. 17 odst. 2:

Tato záruka platí za předpokladu, že jsou uznány platné předpisy dotčeného hřbitova zejména ohledně užívání hrobů, doby jejich využití a jejich možného odebrání.

(3) Provozní a poplatkové řády církevních hřbitovů vyžadují povolení úřadu příslušného pro pohřbívání. Na žádost církevního provozovatele hřbitova budou hřbitovní poplatky vybírány v exekučním správním řízení.

Dodatkový protokol k čl. 17 odst. 3:

(1) Panuje shoda v tom, že státní povolení může být odepřeno jen z důvodů veřejného pořádku, zejména v oblastech stavebního a hygienického dozoru.

(2) Příslušné exekuční správní orgány budou určeny Svobodným státem Durynsko. Náklady spojené s exekučním správním řízením, které nelze zahrnout do exekuce, hraadí církevní provozovatel hřbitova.

Článek 18

(1) Katolická církev se zavazuje v rámci svých možností udržovat památkově chráněné budovy a pozemky s nimi související a starat se o ně; totéž platí pro umělecké a kulturní předměty. Ze strany církve budou zcizování a změny prováděny jen v souladu s cílem, vyplývajícím z dohody se státním památkovým úřadem. Dále bude církev usilovat o to, aby církevní obce, resp. farnosti a ostatní církevní svazy jednaly v souladu s touto smlouvou.

Dodatkový protokol k čl. 18 odst. 1:

Na předměty určené pro boboslužby (res sacrae) se hledí přednostně z náboženského pohledu. Pokud se dostanou do konfliktu státní ochrana památek a liturgický zájem církve, mají liturgické aspekty při zvažování přednost.

(2) Katolická církev bude přiměřeně zohledněna při poskytování prostředků Svobodného státu Durynsko na památkovou péči. Svobodný stát Durynsko se zasadí o to, aby církev obdržela peněžitou pomoc také od těch institucí, které jsou v oblasti péče o památky činné na národní a mezinárodní úrovni.

(3) Pokud přichází v úvahu aplikace regálu o státním pokladu (*Schatzregal*), budou tyto kulturní památky Katolické církvi na její žádost ponechány v trvalé zápůjčce.

Článek 19

(1) Vlastnictví a jiná majetková práva Katolické církve a jejich náboženských sdružení se zaručuje podle ustanovení článku 140 Základního zákona SRN ve spojení s článkem 138 odst. 2 Německé ústavy z 11. srpna 1919 (Výmarská říšská ústava).

Dodatkový protokol k čl. 19 odst. 1:

Stržení boboslužebných budov je přípustné jen po předchozím souhlasu příslušného církevního úřadu. Bez tohoto souhlasu může být budova zbourána, jen vyžaduje-li to odvrácení brožícího nebezpečí.

(2) Při aplikaci předpisů o vyvlastnění zohlední zemské úřady církevní zájmy. Pokud Katolická církev nebo její náboženská sdružení zamýšlejí v případech vyvlastnění nebo zcizení církevních pozemků získat jako náhradu rovnocenné pozemky, vyjdou jim zemské úřady v rámci ustanovení zákonů vstříc.

Dodatkový protokol k čl. 19 odst. 2:

Ohledně majetkových ztrát vyplývajících z vyvlastnění z doby před 3. říjnem 1990 se nároky řídí platnými zákony.

Článek 20

(1) Pro státní pozemky a budovy, které slouží církevním a charitativním účelům, zůstává zachováno toto určení a povinnost Svobodného státu Durynsko pečovat o jejich stavební stav, a to až do uzavření dohod podle odstavce 2.

(2) Svobodný stát Durynsko a Katolická církev vstoupí co nejdříve v jednání o převodu vlastnictví k těmto pozemkům a budovám na církev, jakož i o konečné úpravě břemena péče o stavbu.

Článek 21

(1) Předpisy diecézí o majetkoprávním zastupování církevních korporací, samostatných zřízení a samostatných nadací veřejného práva budou před svou promulgací předloženy příslušnému ministerstvu k posouzení. Předpisy mají zaručit řádné zastupování dotyčných institucí.

(2) Příslušné ministerstvo může vznést námitku, pokud vznikne pochybnost o tom, jestli je zaručeno řádné majetkoprávní zastupování. Námitka je přípustná do dvou měsíců od předložení předpisů. Diecéze mají v případě vznesení námítky povinnost revidovat příslušné předpisy.

(3) Církevní ustanovení o majetkoprávním zastupování institucí vyjmenovaných v odstavci 1 se zveřejňují v Státním věstníku Svobodného státu Durynsko a úředních aktech diecézí. Ke zveřejnění dochází na žádost příslušné církevní instituce prostřednictvím příslušného ministerstva. Obdobně se postupuje ohledně ustanovení, podle kterých jsou některá povolení vyhrazena nadřízenému církevnímu úřadu, i ohledně ostatních předpisů církevního práva týkajících se správy majetku, pokud jejich zveřejnění slouží právní jistotě v právním styku.

Dodatkový protokol k čl. 21 odst. 3:

(1) Svobodný stát Durynsko bere na vědomí, že v současnosti je platným církevním právem o církevní správě majetku v oblasti diecéze Erfurt církevní zákon o správě katolického církevního majetku v oblasti diecéze Erfurt z 30. března 1996 (Věstník Svobodného státu Durynsko č. 35 z 2. září 1996, str. 1647–1651 = Církevní akta diecéze Erfurt č. 5 z 2. května 1996);

[pokračování na další straně]

[pokračování z předchozí strany]

- v oblasti diecéze Fulda zákon o správě církevního majetku z 20. dubna 1979, zveřejněný v Hessenském státním věstníku 28/79, str. 1450 nn., se změnami z 12. prosince 1995, zveřejněnými v Hessenském státním věstníku 3/96, str. 216 n., podle uvozujiícího zákona k zákonu o správě církevního majetku pro durynskou část diecéze Fulda z 30. září 1996 (Věstník Svobodného státu Durynsko č. 7 z 17. února 1997, str. 359–365 = Církevní akta diecéze Fulda z 31. ledna 1997, část II. č. 17, str. 7);
- v oblasti diecéze Drážďany-Míšeň vyhláška o zařízeních Římskokatolické církve a jejích úřadů v diecézi Míšeň z 29. listopadu 1922 (Církevní akta diecéze Míšeň č. 1. z 1. ledna 1923) a vyhláška saského ministerstva pro vzdělávání z 30. prosince 1931 (Saský státní věstník č. 1 z 2. ledna 1932, str. 5 = Církevní akta diecéze Míšeň č. 1 z 1. ledna 1932, str. 9).

(2) Svobodný stát Durynsko nevznáší žádnou námítku proti předběžné další platnosti předpisů vydaných pro diecézi Fulda a Drážďany-Míšeň. Pro jistotu byly znovu zveřejněny ve Věstníku Svobodného státu Durynsko (č. 32/1994, str. 2178–2184) s poukazem na to, že se jedná o platné předpisy církevního práva.

(3) Svobodný stát Durynsko dává jasně na vědomí, že pruský zákon o správě církevního majetku z 24. července 1924 (Pruská sbírka zákonů 1924, str. 585) nadále neplatí jako právo státu v těch částech Svobodného státu Durynsko, které byly dříve pruské; tím ztrácí platnost předpisy o státním dozoru, spolupůsobení státu a vydávání povolení ze strany státu. Katolická církev se zavazuje, že přijme do tří let od vstupu této smlouvy v platnost jednotnou právní úpravu, týkající se církevní správy majetku, pokud možno, pro celý Svobodný stát Durynsko.

Článek 22

(1) Dosavadní státní patronátní práva Svobodného státu Durynsko se zrušují.

(2) Pokud jde o dříve sloučené církevní a školské úřady, budou smluvní strany spolupůsobit v tom smyslu, aby územně samosprávné celky i církevní obce, resp. farnosti a další církevní jednotky uzavřely postupně potřebné prováděcí smlouvy a plnily smlouvy již uzavřené.

Článek 23

(1) Svobodný stát Durynsko bude vyplácet Katolické církvi jeden roční celkový příspěvek (státní dotaci) namísto všech dotací dříve poskytovaných diecézím a diecézním institucím, příspěvků na platy farářů a jejich obživu, jakož i všech peněžních a věcných dávek poskytovaných na základě povinností vyplývajících z břemene péče o církevní budovy a místo všech ostatních plateb zakládajících se na starších právních titulech. Katolická církev osvobozuje Svobodný stát od všech jeho povinností k peněžním a věcným dávkám vůči církevním obcím, resp. farnostem, zejména pak od povinností vyplývajících z břemene péče o stavbu. Kromě zmíněné státní dotace budou Katolické církvi a církevním obcím, resp. farnostem poskytovány dotace jen tehdy, stanoví-li tak tato smlouva nebo obecně platné zákony.

(2) V roce 1997 obnáší státní dotace:

998.000,- DM jako náhrada břemene péče o stavbu.
5.056.000,- DM jako náhrada za starší právní tituly.

(3) Pokud se po 1. lednu 1997 změní odměňování úředníků ve státních službách, změní se i odpovídajícím způsobem výše státní dotace dohodnutá pro rok 1997. Za základ se bere nástupní plat funkce vyššího netechnického zaměření ve státní správě, platová třída A 13 podle spolkového mzdového řádu, sedmý platový stupeň, ženatý/vdaná, dvě děti.

(4) Kromě toho se v letech 1998 až 2001 uskuteční zvýšení státních dotací sloužících jako náhrada břemene péče o stavbu ve výši 225.000,- DM ročně.

(5) Státní dotace se přerozdělí mezi diecézemi na základě dohody diecézí mezi sebou. Tato dohoda se oznamuje příslušnému ministerstvu.

(6) Státní dotace se vyplácí diecézím podle dohody v odst. 5 ve formě jedné dvanáctiny ročního obnosu měsíčně dopředu.

Dodatkový protokol k čl. 23 odst. 6:

Doklady o využití prostředků se nevyžadují.

Článek 24

Osvobození státu od poplatků podle zemského práva platí i pro diecéze, biskupské stolce, katedrální kapitolu, církevní obce, resp. farnosti a jejich svazy i pro církevní zařízení, nadace a svazy veřejného práva.

Článek 25

(1) Diecéze a církevní obce, resp. farnosti a jejich svazy jsou oprávněny podle ustanovení zemského práva a na základě daňových řádů vybírat církevní daň, jakož i církevní poplatek. Řády, které upravují církevní daň a usnesení o církevní dani včetně jejich změn a doplňků, vyžadují souhlas státu.

(2) Při vyměňování církevní daně jako příplatku k dani z příjmu (ze mzdy) se diecéze dohodnou na jednotné sazby příplatku, při vybírání minimální církevní daně a církevního poplatku v případě rodin, kde manželé vyznávají odlišnou víru, se diecéze dohodnou na jednotné výši těchto částek.

(3) Diecéze budou bezodkladně oznamovat příslušnému ministerstvu usnesení o církevní dani a jejich změny a doplňky. Usnesení o církevní dani se považují za uznaná, pokud odpovídají uznaným usnesením předcházejícího rozpočtového roku.

Dodatkový protokol k čl. 25 odst. 3:

Pokud nastane změna poměrů podstatná pro stanovení výše církevní daně, vyrozumí zemský úřad příslušný pro uznávání církevních usnesení diecéze písemně o nutnosti přizpůsobení sazeb daní s poukazem na důvody a zabývá s nimi jednání s cílem dospět k dohodě ve věci. Fikce o uznání tak přestává platit s uplynutím roku, který následuje po roce, kdy bylo doručeno písemné sdělení.

Článek 26

(1) Na žádost diecézí přeneše příslušné ministerstvo správu uznaných církevních daní na finanční úřady. Pokud se daň z příjmu vybírá v durynských podnicích formou srážek ze mzdy, je zaměstnavatel povinen srazit také církevní daň podle uznané sazby daně a daň odvést.

[pokračování na další straně]

[pokračování z předchozí strany]

(2) Svobodný stát obdrží za správu církevní daně náhradu, jejíž výše se řídí podle příjmů z vybraných církevních daní. Ta bude odděleně dohodnuta jako roční procentní sazba. Finanční úřady jsou zavázány podávat příslušným církevním místům informace ve všech záležitostech týkajících se církevních daní v rámci podkladů, které mají úřady k dispozici, za přiměřených nákladů a při zohlednění ochrany dat.

Dodatkový protokol k čl. 26 odst. 2:

Diecéze se zaručuje, že budou dodržovat daňové tajemství podle státních ustanovení vydaných na jeho ochranu.

(3) Na návrh diecéze se exekuce církevních daní přeneše na finanční úřady nebo na komunální územní korporace, pokud s tím tyto souhlasí.

Článek 27

(1) Diecéze a jejich církevní obce, resp. farnosti jsou oprávněny žádat od svých členů, nezávisle na církevní dani a církevním poplatku, dary a dobrovolná plnění pro církevní účely.

(2) Kromě toho se diecézím a jejich charitativním zařízeními povolují dvě všeobecné veřejné podomní a pouliční sbírky ročně. Doba konání těchto sbírek se stanoví po dohodě s příslušnými zemskými úřady.

Článek 28

(1) Katolické církvi budou poskytnuty podle ustanovení zákonných předpisů z registru přihlašovaných osob údaje nezbytné pro plnění jejích úkolů. Svobodný stát Durynsko se bude zasazovat o to, aby zůstaly zachovány možnosti pro předávání těchto údajů.

(2) Předávání údajů předpokládá, že jsou na straně církvi přijata dostatečná opatření zajištění ochrany dat.

Dodatkový protokol k čl. 28 odst. 2:

Příslušné ministerstvo dojde ke zjištění, že je zaručena dostatečná ochrana dat, na základě církevněprávní úpravy, kterou mu předkládají diecéze.

Článek 29

(1) Zemská vláda a biskupové se budou pravidelně scházet k rozhovorům o takových otázkách, které by se mohly týkat vzájemného vztahu nebo by mohly být v zájmu obou stran.

Dodatkový protokol k čl. 29 odst. 1:

Za pravidelné rozhovory se považují taková setkání, která se konají alespoň jednou ročně.

(2) Před úpravou záležitostí, které se podstatně dotýkají zájmu obou stran, strany zahájí jednání o těchto záležitostech a vyjdou si při jejich projednání navzájem vstříc.

Článek 30

Úprava obsažená v této smlouvě a ve smlouvě mezi Svatým stolcem a Svobodným státem Durynsko o zřízení diecéze Erfurt z 14. června 1994 má přednost před obsahově odlišnou nebo stejnou úpravou starších konkordátů, pokud je předmět úpravy shodný.

Dodatkový protokol k čl. 30:

Dále panuje mezi smluvními stranami shoda v tom, že – nakořek konkordát mezi Svatým stolcem a Německou říší z 20. července 1933 zavazuje Svobodný stát Durynsko – se ve vztahu mezi Svatým stolcem a Svobodným státem Durynsko neaplikují ustanovení tohoto konkordátu o požadavcích na řeholní představené (článek 15 odst. 2 věta 1 a odst. 3), o konfesních školách (články 23 a 24), jakož i ustanovení článku 32 konkordátu.

Článek 31

Smluvní strany budou vzájemně názorové rozdíly týkající se výkladu a aplikace této smlouvy urovnávat přátelským způsobem.

Dodatkový protokol k čl. 31:

Pokud Svobodný stát Durynsko poskytne ve smlouvách se srovnatelnými náboženskými společnostmi tímto společenstvem práva a plnění jdoucí nad rámec této smlouvy, přezkoumají obě smluvní strany možnost změny této smlouvy z důvodu zásady parity.

Článek 32

(1) Tato smlouva, jejíž italské a německé znění má stejnou právní sílu, vyžaduje ratifikaci a následnou výměnu ratifikačních listin.

(2) Smlouva včetně závěrečného protokolu, který je součástí smlouvy, vstupuje v platnost den po této výměně.

Tato úmluva je podepsána ve dvou originálech.

V Erfurtu dne 11. června 1997.

Za Svatý stolec
Giovanni Lajolo
apoštolský nuncius v Německu

Za Svobodný stát Durynsko
dr. Bernhard Vogel
ministrský předseda

Ratifikační listiny smlouvy uzavřené mezi Svatým stolcem a Spolkovou zemí Durynsko byly vzájemně předány a přijaty v Berlíně dne 6. října 1997. Téhož dne téhož měsíce října tedy smlouva vstoupila v platnost podle ustanovení téže smlouvy.

[Poznámka autora studie:

Zde je nutno konstatovat, že v Aktech Apoštolského stolce je na tomto místě uvedena chybná informace. Ze znění čl. 32 odst. 2 této smlouvy jasně vyplývá, že smlouva nevstupuje v platnost dnem výměny ratifikačních listin, ale až den po této výměně. Správně má tedy informace o nabytí platnosti smlouvy znít:

Ratifikační listiny smlouvy uzavřené mezi Svatým stolcem a Spolkovou zemí Durynsko byly vzájemně předány a přijaty v Berlíně dne 6. října 1997. Smlouva tedy vstoupila v platnost následujícího dne téhož měsíce října podle ustanovení téže smlouvy.]